

Amazonas: Hot och utmaningar

Filmens innehåll

I den här filmen reser vi till Amazonas och träffar Héctor Vargas som visar och berättar om hur hans hemmiljö i regnskogen har förändrats av all industri och exploatering.

Visste du att en fjärdedel av alla läkemedel som vi använder härstammar från arter i regnskogen? Och att skogens träd bidrar till att dämpa klimatförändringarna? Amazonas regnskog innehåller också andra resurser som olja, guld och virke. Det är även ett bra område för att odla kakao, palmolja och soja. Men all skogskövling för oljeproduktion, odlingar och vägbyggen förstör ekosystemet. I den här filmen undersöker vi Amazonas hot och utmaningar.

Programmet är indelat i kapitel:

- Varför skövlas regnskogar? (00:00-01:44)
- Regnskogens betydelse (01:45-04:46)
- Följderna av oljeproduktion (04:47-08:33)
- Hur vägarna har påverkat (08:34-12:23)
- Hur plantagerna har påverkat (12:24-SLUT)

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll enligt läroplan:

Biologi (högstadiet)

- Människans påverkan på naturen lokalt och globalt. Möjligheter att som konsument och samhällsmedborgare bidra till en hållbar utveckling.
- Biologisk mångfald och vad som gynnar respektive hotar den. Samhällsdiskussioner om biologisk mångfald, till exempel i samband med skogsbruk och jakt.
- Aktuella samhällsfrågor som rör biologi.

Filmfakta

Ämne: Biologi

Ålder: Från 13 år (H, Gy)

Speltid: 15 minuter

Svenskt tal med svensk text

Produktion: Pumpkin Interactive, Storbritannien

Inlärningsmål:

- Att lära sig om de hot och utmaningar som Amazonasområdet står inför.

Amazonas: Hot och utmaningar

Innan filmen

Vad vet vi?

Vad vet eleverna sedan tidigare om oljeutvinning och oljeproduktion i Amazonas? Låt eleverna skriva ned några tankar kring detta och diskutera sedan tillsammans.

Diskussionsfrågor

Det är viktigt att läraren/ledaren förbereder övningarna kring filmen och funderar igenom hur diskussioner och svar ska hanteras. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Anpassa gärna materialet och fördela eventuellt frågorna bland grupperna. Följande frågor är indelade i kapitelordning.

Varför skövlas regnskogar? (00:00-01:44)

- Vad är en urinvånare? Förklara.
- Varför skövlas regnskogar?
- Vad är en kolonistör? Varför är de intresserade av regnskogarna?

Regnskogens betydelse (01:45-04:46)

- Varför är regnskogen viktig för lokalbefolkningen? Och varför är den viktig för världens befolkning?
- Vad är biologisk mångfald?
- Hur många arter lever i Amazonas?
- Vilka länder sträcker sig Amazonas över?
- På vilket sätt hjälper Amazonas träd att dämpa klimatförändringen?
- Vilka naturresurser kan vi hitta i Amazonas?

Följderna av oljeproduktion (04:47-08:33)

- Varför vill, främst lokalbefolkningen, att vi ska sluta med oljeutvinning i Amazonas?
- Vad är giftutflykter för något? Och vilket syfte har de?
- Hur mycket skog måste avverkas för att få plats med en oljekälla?
- Vad gör oljebolagen med de restprodukter som bildas vid utvinning av olja? Vilka konsekvenser får det? Diskutera tillsammans i klassen.
- Varför får området negativa konsekvenser av en ökad infrastruktur?

Hur vägarna har påverkat (08:34-12:23)

- När upptäckte man olja i Amazonas?
- Varför började man bygga vägar i Amazonasområdet?
- Hur påverkar det miljön?
- På vilket sätt bidrar vägar till mer skogsskövling? Förklara.
- Hur påverkas lokalbefolkningen av skogsskövling?

Hur plantagerna har påverkat (12:24-SLUT)

- Varför och på vilket sätt utgör plantager hot mot miljön? Förklara.

Efter filmen

- Gå tillbaka till diskussionen kring oljeutvinning och oljeproduktion. Har eleverna lärt sig någonting nytt? Fortsätt diskutera.

Uppgifter

Oljeutvinning

Varje elev skriver en artikel om oljeutvinning. Artikeln ska svara på en frågeställning som eleven formulerar själv, eller väljer nedan.

- Vart kan vi hitta olja och vad använder vi olja till?
- Vilka konflikter kan uppstå i samband med oljeutvinning?
- Finns det några fördelar med oljeutvinning?
- Vad är alternativet till oljeproduktion?

Plantager

Dela in klassen i grupper om tre eller fyra elever. Grupperna tar reda på mer om olika plantager. Eleverna kan till exempel besvara frågor som; vad odlar man på plantager? Var kan man anlägga plantager? Vilka för- och nackdelar finns det med dessa plantager? Hur används produkterna som odlas? Hur påverkas lokalbefolkningen, och hur påverkas världens befolkning? Vilka regleringar finns det kring plantager?

Grupperna presenterar sedan sina arbeten för resten av klassen.

Palmolja

Eleverna får i uppgift att hemma titta igenom skafferietylen/badrummet. Eleverna ska titta på innehållsförteckningarna på minst fem livsmedel/förbrukningsvaror. Till exempel kakor, shampoo, konserver, osv. Be eleverna skriva ned vilka produkter de tittar på – och om de hittar produkter som innehåller palmolja. Diskutera sedan vad eleverna hittat tillsammans i klassen.